

ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးများ ဘက်စုံပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်အတွက် ဆေးရုံအုပ်ကြီးများ၊ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးများ၊ တာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်

ဆေးတက္ကသိုလ်(၁)၊ ရန်ကုန်

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၃)ရက်

- ဒီနေ့ကတော့ Action Holistic Meeting ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတို့ရဲ့လိုအပ်ချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့က မဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ဘူးဆိုရင် မအောင်မြင်ပါဘူး။ ဆရာတို့ဘာလိုလဲဆိုတာ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ကြည့်နေပါတယ်။ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးများအလိုက်၊ ဆေးပညာဘာသာရပ်ဌာနများအလိုက် ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းကိရိယာ၊ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှု၊ တည်ဆောက်ပြုပြင်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဆေးနှင့်ဆေးနှီးနွယ်ပညာသင်ကြားမှု၊ ဝန်ထမ်းရေးရာ စတဲ့လိုအပ်ချက်များတွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးရမယ့်တာဝန်က ကျွန်တော်တို့တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဖြည့်ဆည်းပေးရာမှာလည်း လိုအပ်ချက်တွေကိုသိမှတ်မှာပါ။ ဆရာတို့ဘာလိုလဲဆိုတာကို သိဖို့အတွက် အမြန်တင်ပြဖို့လိုပါတယ်။
- ဆေးရုံကြီးများအနေနဲ့ လိုအပ်တဲ့ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းများ လုံလောက်စွာရှိစေရန်နှင့် လေလွင့်ပျက်စီးမှုမရှိစေရန်အတွက် အရင်နှစ်တွေမှာ အသုံးပြုခဲ့မှုကို အတွင်းလူနာ၊ ပြင်ပလူနာ အရေအတွက်တို့နှင့် ချိန်ထိုးခန့်မှန်းတွက်ချက်ပြီး ဦးစားပေးအလိုက် စာရင်းဇယားပြုစုရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဆရာတို့အနေနဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ (၄)နှစ်အတွင်းမှာ ဘယ်ဌာနက ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းတွေကို ဘယ်လောက်သုံးထားလဲဆိုတာ review လုပ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံမဟုတ်တဲ့အတွက် သိပ်ပြီးလောဘကြီးပြီး မတောင်းစေချင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း ဒီနှစ်မှာတော့ ကျန်းမာရေးအတွက် (၂၅)ဘီလီယံပေးပါတယ်၊ လာမယ့်နှစ်မှစပြီး (၂၀)ဘီလီယံ ထပ်ပေးအုံးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနမှာ (၁၆)ခုတင်ဆွဲဆေးရုံမှ (၂၀၀၀)ခုတင်ဆွဲဆေးရုံအထိ ဆေးရုံပေါင်း (၁,၁၄၄)ရုံရှိပြီး (၂၀၁၈-၁၉) ခုနှစ် ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ဆေးဝါးဝယ်ယူရန်အတွက် (၁၂၀)ဘီလီယံကျပ်၊ ဆေးပစ္စည်းကိရိယာ ဝယ်ယူရန်အတွက် (၆၄)ဘီလီယံကျပ် လျာထားခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တစ်ချက်ပြောချင်တာက ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘာဖြစ်နေလဲ၊ ဘာတွေရနိုင်သလဲဆိုတာ မသိလိုက်တဲ့အခါကျတော့ မရဘူး၊ အဲဒီအတွက် အခုအပတ်ကစပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးရုံးမှာ ဆရာဝန် (၃) (၄)ယောက်က ကွန်ပျူတာ(၄)လုံးနဲ့ တစ်ပတ်ကို (၃)ခါ နေ့တစ်ဝက်လောက် ထိုင်ရေးကြပါ

တယ်၊ ဘာတွေရလဲ၊ ဘာတွေအလကားပေးလဲ၊ Scholarship ကအစ ဘယ်တက္ကသိုလ်က ဘယ် Scholarship ကို ဖန်တီးမယ်၊ ဘာတွေ ဖြစ်နေလဲဆိုတာကို လေ့လာပြီး print out လုပ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာတွေကို အကုန်ပေးမယ်၊ ဒါကို ကျွန်တော်တို့က စလုပ်မယ်။

- အမေရိကန်နိုင်ငံအခြေစိုက် Direct Relief အဖွဲ့နှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိခဲ့ပြီး (၆)လအတွင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၃)သန်းတန်ဖိုးရှိ ဈေးနှုန်းမြင့်မားတဲ့ ကင်ဆာရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါနှင့် ဆီးချိုရောဂါကုသဆေးများကို အခမဲ့ရရှိခဲ့တဲ့အတွက် ပြည်သူများအတွက် အလွန်အကျိုးရှိပါတယ်။ အဲဒီလို နိုင်ငံတကာမှ အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများက ပေးအပ်လှူဒါန်းလျက်ရှိတာတွေကို ပိုမိုသိရှိရယူနိုင်စေဖို့အတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ပြည်သူများအရည်အသွေးပိုမိုပြည့်ဝသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ပိုမိုရရှိနိုင်စေရေးအတွက် အရည်အသွေးမြင့်မားသော ကျန်းမာရေးလူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ဆေးတက္ကသိုလ်များမှာ “မျှော်မှန်းရလဒ်အခြေခံသော စုစည်းချိတ်ဆက်သင်ကြားခြင်း သင်ရိုးညွှန်းတမ်းပေါ်ပေါက်လာရေး ဆောင်ရွက်နေမှု” လုပ်ငန်းများမှာလည်း ပါမောက္ခများ၊ ပညာရှင်ကြီးများကို ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါတယ်။
- အလုပ်သင်ဆရာဝန် သင်ကြားလေ့ကျင့်မှုကာလ ချီးမြှင့်ငွေများကိုလည်း နိုင်ငံတော်မှ ပိုမိုတိုးမြှင့်ပေးအပ်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အလုပ်သင်ဆရာဝန်များ ပိုမိုစနစ်တကျဖြင့် အရည်အသွေးမြင့်မားစွာ လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးဆိုင်ရာကိစ္စများကိုလည်း ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။ အလုပ်သင်ဆရာဝန်များမှာ အလုပ်တာဝန်များပြားလျက်ရှိပြီး ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးရန်အတွက် သွေးနမူနာယူခြင်း၊ ဆေးထိုးခြင်း စတဲ့အချို့ကိစ္စရပ်များကို အကူအညီပြုများကို လုပ်ဆောင်စေခြင်းဖြင့် အလုပ်သင်ဆရာဝန်များအနေနဲ့ လေ့လာသင်ယူခြင်းနှင့် ကုသမှုပိုင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများမှာ ပိုမိုအာရုံစိုက် ဆောင်ရွက်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဆေးရုံအုပ်ကြီးများအနေနဲ့ လုပ်ငန်းခွင်မှာ ဆရာဝန်၊ သူနာပြုနှင့် ကုသမှုအထောက်အကူပြု ပညာရှင်များအနားယူနိုင်ဖို့အတွက် အခန်းနေရာများကိုလည်း ကြိုးစားစီစဉ်ပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဆေးတက္ကသိုလ် အသီးသီးမှ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးများအနေဖြင့် မဟာဘွဲ့သင်တန်းအသီးသီးမှာ ဘွဲ့လွန်သင်တန်းသား/သူများ ပိုမိုတိုးမြှင့်ခေါ်ယူ လေ့ကျင့်မွေးထုတ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။

- နောက်တစ်ချက် ကျွန်တော်တို့ဟာ အရင်ခေတ်နဲ့မတူတာက မိမိကိုယ်တိုင် အင်တာနက်ကွန်ရက် online ကနေတဆင့် ပညာတော်သင်လျှောက်ထားခြင်းကိုလည်း ခွင့်ပြုထားပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများကို နိုင်ငံတကာမှာ (၆)လအောက်နှင့် (၆)လအထက်သင်တန်းများ၊ မဟာဘွဲ့၊ ပါရဂူဘွဲ့သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သိသာထင်ရှားစွာ တိုးမြှင့်စေလွှတ်လျက်ရှိပြီး ယခု (၃)နှစ်တာကာလအတွင်း (၆,၀၀၀)ဦးခန့်စေလွှတ်ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့နိုင်ငံခြားသွားရင် အတွေ့အကြုံတွေ၊ အမြင်တွေ အများကြီးရှိလာပြီး ပြည်သူတွေအတွက် အကျိုးရှိလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ဒီမှာကြည့်မယ်ဆိုရင် ၁-၄-၂၀၁၆ ကနေ အခုအချိန်ထိ ဝန်ထမ်းအသစ် (၃,၉၈၆) ယောက် ခန့်နိုင်ပါတယ်။ အခု ဆရာဝန် (၉၆၇)ယောက် သတင်းစာကနေ ခေါ်ယူထားပါတယ်။ နောက် သွားဆရာဝန်က (၅၁၆)ယောက် ခေါ်ထားပါတယ်။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးမှာလည်း အများကြီး ခန့်ပါတယ်၊ ဆက်လက်ပြီးတော့လည်း ခန့်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- ကျွန်တော့်လက်ထက်မှာတော့ အစိုးရပေးတဲ့ဘတ်ဂျက်ကို မကုန်သင့်တဲ့နေရာမှာ မကုန်အောင် သေသေချာချာ ချွေတာပါတယ်။ နောက်နှစ်မှာ မှာမယ့်ဆေးတွေကိုလည်း Supply Chain Management လုပ်ထားပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းကိရိယာများ လိုအပ်ချက်ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း၊ ဝယ်ယူခြင်း၊ သိုလှောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း စတာတွေကို စနစ်တကျ တိကျစွာစီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် “အမျိုးသားအဆင့် ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်း ဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးမှု မဟာဗျူဟာလက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်မှုလုပ်ငန်းစီမံကိန်း” ကို ရေးဆွဲချမှတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ဘဏ္ဍာငွေခွင့်ပြုရရှိမှုအပေါ်မူတည်ပြီး ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနဲ့ ကျန်းမာရေးဌာနများ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ဝန်ထမ်းများ တာဝန်ကျရာနေရာဒေသမှာ သက်တောင့်သက်သာနေထိုင်နိုင်ရန်အတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာများကိုလည်း အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောက်လုပ်လျက်ရှိရာ အခန်းပေါင်း (၆,၇၃၆)ခန်းပြီးစီးခဲ့ပြီး ဆောက်လုပ်လျက်ရှိတဲ့ အခန်းပေါင်း (၁၀,၃၇၇)ခန်းအနက် အများစုမှာ ယခုနှစ်အတွင်း ထပ်မံပြီးစီးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လာမယ့်နှစ်မှာလည်း ထပ်ပြီးဆောက်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က ဒီနှစ်မှာ သူနာပြုဆရာမတွေကို (၃,၇၀၀)ဦးခေါ်ယူမှာဖြစ်ပြီး သင်တဲ့ဆရာတွေကိုလည်း (၂၀၀)ဦးခေါ်နေပါတယ်။ သူနာပြုများကိုလည်း သင်တန်းများ ပိုမိုဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ အရေအတွက်ပိုမိုတိုးမြှင့်ခေါ်ယူတာတွေကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး အထူးပြုသူနာပြု

ဘာသာရပ်များ ပိုမိုတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်သင်ကြားနိုင်ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါတယ်။ အကူသနာပြု (၉)လသင်တန်းကိုလည်း ဝန်ကြီးဌာနမှ မကြာမီဖွင့်လှစ်ကာ စနစ်တကျလေ့ကျင့် မွေးထုတ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ဆေးရုံကြီးကဝန်ထမ်းတွေအပါအဝင် တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးက ဆေးရုံဝန်ထမ်းရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုအားလုံးလည်းပါတဲ့ (၃)နှစ်တာပြောင်းလဲ တိုးတက်မှုစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေပြီးပါပြီ။ အဲဒီမှာကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဝန်ဆောင် ချက်တွေဟာ အံ့မခန်းလောက်အောင်များပြားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ တော်တော်ပင်ပန်းပါ တယ်။ အမှန်တိုင်းပြောရရင် လစာနဲ့မမျှလောက်အောင်ကို လုပ်ရတာတွေရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ မှတ်တမ်းလည်းတင်ပါတယ်။
- သုတေသနလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဘဏ္ဍာငွေများ ပိုမိုသိသာစွာ တိုးမြှင့် ခွင့်ပြု အသုံးပြုဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး သုတေသနဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ ကိုလည်း ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန(ပြင်ဦးလွင်)မှာ သုတေသနစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်ဌာနကြီး အဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ရောဂါရှာဖွေစမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုများ တိကျမှန်ကန်မှသာ ကုသမှုလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်မှာဖြစ် တဲ့အတွက် ဓာတ်ခွဲ၊ ဓာတ်မှန်သုံးပစ္စည်းများကိုလည်း ဦးစားပေးဖြည့်ဆည်းပေးလျက်ရှိပါတယ်။
- ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုသုံး reagent များ လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှု လျော့ချနိုင်ရန်၊ လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ် နှင့် ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှု စက်ပစ္စည်းကိရိယာကြီးများကို ပိုမိုထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ဖို့အတွက် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆေးရုံကြီးများရှိ ဓာတ်ခွဲခန်းများမှာ မရှိမဖြစ် ချက်ချင်း၊ အရေးပေါ် ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုများကိုသာ ပြုလုပ်ပြီး၊ အချိန်ယူပြီး တိကျစွာစစ်ဆေးရမယ့် အခြားဓာတ်ခွဲ စမ်းသပ်မှုများကို ဗဟိုဓာတ်ခွဲခန်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားရှိတဲ့ဓာတ်ခွဲခန်းတွင်သာ စုစည်းဆောင် ရွက်သွားရန်အတွက် မကြာမီလပိုင်းအတွင်း ဆောင်ရွက်တော့မှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဆေးရုံသုံးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲနိုင်ရေးနှင့် ဆေးရုံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် လိုအပ်ချက်များကို ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ကြမှာဖြစ်ပါတယ်။
- သဘာဝဘေးနှင့်အရေးပေါ်အခြေအနေများမှာ လူအများထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှုနှင့် သေဆုံးမှုများ ကို ပိုမိုစနစ်တကျတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန် အရင်ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့

အစည်းအဝေးနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများမှ အကြံပြုရလဒ် (recommendation) များကို ဝိုင်းဝန်း စုစည်းပြီး လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။

- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်ဆေးရုံကြီးများမှာ အထူးကြပ်မတ်ကုသဆောင်များကို အားဖြည့် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲရာမှာလည်း အကြံပြုချက်များ ပေးအပ်စေလိုပါတယ်။
- ဆေးရုံများမှ ဦးစားပေးလိုအပ်ချက်များ တင်ပြတောင်းခံမှုများကို အခုဘဏ္ဍာနှစ်မှာဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်တာတွေကို အခုဘဏ္ဍာနှစ်မှာလည်းကောင်း၊ လာမယ့်ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မှာတွေကို လာမယ့်ဘဏ္ဍာနှစ်မှာလည်းကောင်း အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းပေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်လို့ ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာန
- ဆေးတက္ကသိုလ်(၁) ပါမောက္ခချုပ်
- ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(ကုသရေး)၊ ကုသရေးဦးစီးဌာန
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(ဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရေး)၊ ကုသရေးဦးစီးဌာန
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရှိ ဆေးရုံကြီးများမှ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများ
- ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးများ၊ ပါမောက္ခများနှင့် တွဲဖက်ပါမောက္ခများ
- တာဝန်ရှိသူများ။

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)